

Posudek oponenta na bakalářskou práci Kateřiny Konárovské Prezidentské volby v USA v roce 2000 a 2016

Bakalářskou práci považuji za zdařilou a navrhuji hodnocení: **výborně**

Kolegyně Konárovská se pustila do velmi aktuálního tématu, způsobu volby prezidenta USA a roli tzv. "swing states". Po zvolení Donalda Trumpa hlavou Spojených států amerických se na druhé straně Atlantiku otevřela debata o sboru volitelů. Díky takto nastavenému volebnímu systému dokázali republikáni získat místo v Bílém domě již podruhé v rozmezí pěti voleb, aniž by jejich kandidáti získali větší počet hlasů od občanů, občanek USA než jejich demokratický protikandidát, protikandidátka. Autorka práce si pro svoje bádání zvolila právě volby v letech 2000 a 2016 a jejím cílem je srovnání strategií kampaní G.W. Bushe a Donalda J. Trumpa.

V první části práce kolegyně představila historický vývoj, fungování volebního systému pro prezidenta USA a jeho kritiku. Následně se věnuje definici pojmu swing state a přibližuje nám historické kontexty obou zkoumaných voleb. Tyto části jsou zpracovány zdařile a dovolím si upozornit jen na několik drobností. Dvoustranický systém je nazýván "bipartijním" a nikoliv "bipartiálním" (např. str. 18 nebo 26). Inaugurace prezidenta probíhá 20. ledna, nikoliv na začátku ledna (str. 22). Sbor volitelů je se nepíše s velkým "S" na začátku. V popisu voleb v roce 2000 kolegyně píše, že USA tou dobou neválčily. Přestože kolegyně poukazuje na obecnou náladu ve společnosti, chtěl bych jen dodat, že poslední formálně kongresem vyhlášenou válkou ze strany USA byl konflikt druhé světové války. Všechny ostatní konflikty již válkou nebyly. USA nemají soud ústavní, ale Nejvyšší soud (str. 50). Dále bych také doporučil sjednotit terminologii volitel/elektor a používat pouze jeden z těchto termínů a nikoli je zaměňovat. Ještě jednou mi dovoluť ale poukázat, že toto jsou jen drobné chyby, které nic nemění na celkové kvalitě textu. Dovolil jsem si je sem zařadit v zásadě z edukativních důvodů.

V šesté a sedmé kapitole se kolegyně věnuje popisu volebních strategie, kdy vychází z přístupu Daronu Shawa a jeho členění a následně zkoumá volební geografii. Kolegyně aplikuje Shawův přístup i na volby v roce 2016. V této části se však kolegyně dopouští několika tvrzení, aniž pro ně měla oporu v odkazované literatuře. Například na str. 53, "Empirie naznačuje, že státy celkově chudší se budou domáhat spíše levicové politiky a vyberou si tedy kandidáta, jehož program je více levicový."

V případě srovnání volebních strategií s daty z volební geografie v roce 2000 dochází kolegyně k závěru, že její přístup dostatečně nevysvětluje jednání Bushovy kampaně ve významném množství států (Virginie, Severní Karolína, Florida, Nové Mexiko), aniž by to následně zohlednila ve svých závěrech. Zde bych chtěl kolegyni podpořit v tom, aby v obdobných budoucích případech neváhala explicitně popsat takovýto výsledek bádání, přestože se může vytvářet dojem mylného přístupu. Naopak, její bádání prokázalo, že takovýto přístup prostě není dostatečně vysvětlující pro významný vzorek a je na dalším bádání, aby ověřilo jiné přístupy.

K volební geografii doporučuji kolegyni k prostudování knihu Gelman, A. (2009): Red State, Blue State, Rich State, Poor State, Why Americans Vote the Way They Do.

Po formální stránce, tedy z hlediska citací, úpravy a struktury textu práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci.

Pro účely obhajoby doporučuji, aby kolegyně nastudovala, jaké státy jsou aktuálně vnímány jako swing states pro prezidentské volby v roce 2020 a jak/zda se liší od seznamu, s nímž kolegyně pracuje ve svém práci.

Na závěr lze tedy konstatovat, že kolegyně Konárovská svou práci jednoznačně prokázala, že porozuměla tématu volebního systému prezidenta USA, swing states a schopnost představit konceptuální rámec a ten následně použít. I přes dílčí nedostatky tak navrhuji hodnocení výborně.

V Praze dne 5. září

Mgr. Štěpán Drahoukoupil